

Dictamen en relació amb la consulta formulada per una entitat sobre la cessió de dades dels professionals vacunats contra la COVID19

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades una consulta formulada pel delegat de protecció de dades d'una entitat sobre la cessió de dades per part del Servei de Prevenció de Riscos Laborals d'una altra entitat, dels professionals de la primera vacunats contra la COVID19.

En la consulta s'exposa que l'entitat és un centre hospitalari monogràfic integrat en el SISCAT i que a nivell assistencial forma un conjunt hospitalari general de tercer nivell amb una segona entitat, essent tots dos entitats jurídicament independents.

Que per motius d'eficiència, col·laboració i proximitat, la vacunació contra la COVID19 dels professionals de la primera entitat es fa des del Servei de Prevenció de Riscos Laborals de la segona i, per tant, aquesta última disposa de la informació sobre els professionals vacunats.

Que la segona entitat els indica que, per transferir-los les llistes actualitzades de professionals vacunats, es requereix l'acord del Comitè de salut i seguretat de la primera entitat.

En aquest context el DPD planteja a l'Autoritat si, des del punt de vista de la protecció de dades personals dels seus professionals, *"hi hauria algun inconvenient en que el nostre Comitè de salut i seguretat manifestés el seu acord al lliurament de informació (...)".*

Analitzada la consulta que no s'acompanya d'altra documentació, d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto el dictamen següent:

I

(...)

II

Segons es fa constar en la consulta, la vacunació contra la COVID19 dels professionals de l'entitat consultant s'efectua, per motius d'eficiència, col·laboració i proximitat, pel Servei de Prevenció de Riscos Laborals d'una segona entitat. Atès que són dues institucions jurídicament independents, el DPD de la primera planteja si des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, la comunicació de l'estat de situació de la vacunació d'aquests professionals per part del SPRL de la segona entitat (en endavant SPRL2) al Servei de Prevenció de Riscos Laborals de l'entitat consultant (en endavant SPRL1) requereix l'acord del SPRL1

Per tal de respondre la qüestió plantejada cal tenir en consideració en primer lloc que d'acord amb el que estableixen els articles 2.1 i 4.1 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del

Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (en endavant RGPD), la normativa de protecció de dades s'aplica als tractaments que es duiguin a terme sobre qualsevol informació *“sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»); se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona”*.

Les dades sobre si una persona ha estat vacunada són dades relatives a la salut d'acord amb la definició recollida a l'article 4.15 de l'RGPD i per tant sotmeses als principis i garanties de la normativa de protecció de dades RGPD i Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD).

L'RGPD estableix que les dades personals han de ser tractades de manera lícita, lleial i transparent en relació amb l'interessat (principi de licitud (article 5.1.a) RGPD).

D'acord amb l'article 6.1 de l'RGPD el tractament és lícit si compleix, al menys una de les condicions següents:

“a) el interesado dio su consentimiento para el tratamiento de sus datos personales para uno o varios fines específicos;

b) el tratamiento es necesario para la ejecución de un contrato en el que el interesado es parte o para la aplicación a petición de este de medidas precontractuales;

c) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una obligación legal aplicable al responsable del tratamiento;

d) el tratamiento es necesario para proteger intereses vitales del interesado o de otra persona física;

e) el tratamiento es necesario para el cumplimiento de una misión realizada en interés público o en el ejercicio de poderes públicos conferidos al responsable del tratamiento;

f) el tratamiento es necesario para la satisfacción de intereses legítimos perseguidos por el responsable del tratamiento o por un tercero, siempre que sobre dichos intereses no prevalezcan los intereses o los derechos y libertades fundamentales del interesado que requieran la protección de datos personales, en particular cuando el interesado sea un niño”

L'article 6.3 de l'RGPD estableix que la base jurídica del tractament indicat en els apartats c) i e) ha d'estar establerta pel Dret de la Unió europea o pel dret dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament.

La remissió a la base legítima establerta conforme el dret intern dels Estats membres a què fa referència aquest article requereix que la norma de desenvolupament, en tractar-se la protecció de dades personals d'un dret fonamental, tingui rang de llei (article 53 CE), tal com ha vingut a

reconèixer l'article 8 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD).

A més, cal tenir present que, quan el tractament afecta categories especials de dades, com és el cas de les dades relatives a la salut, també cal comptar amb alguna de les excepcions establertes a l'article 9.2 de l'RGPD per tal de poder considerar lícit aquest tractament de dades.

Així, l'article 9 de l'RGPD disposa que:

“1. Quedan prohibidos el tratamiento de datos personales que revelen el origen étnico o racial, las opiniones políticas, las convicciones religiosas o filosóficas, o la afiliación sindical, y el tratamiento de datos genéticos, datos biométricos dirigidos a identificar de manera unívoca a una persona física, datos relativos a la salud o datos relativos a la vida sexual o la orientación sexual de una persona física.

2. El apartado 1 no será de aplicación cuando concurra una de las circunstancias siguientes:

“a) el interesado dio su consentimiento explícito para el tratamiento de dichos datos personales con uno o más de los fines especificados, excepto cuando el Derecho de la Unión o de los Estados miembros establezca que la prohibición mencionada en el apartado 1 no puede ser levantada por el interesado;

(...)

h) el tratamiento es necesario para fines de medicina preventiva o laboral, evaluación de la capacidad laboral del trabajador, diagnóstico médico, prestación de asistencia o tratamiento de tipo sanitario o social, o gestión de los sistemas y servicios de asistencia sanitaria y social, sobre la base del Derecho de la Unión o de los Estados miembros o en virtud de un contrato con un profesional sanitario y sin perjuicio de las condiciones y garantías contempladas en el apartado 3;

(...)”

Alhora, la disposició addicional dissetena de l'LOPDGDD disposa que:

“1. Se encuentran amparados en las letras g), h), i) y j) del artículo 9.2 del Reglamento (UE) 2016/679 los tratamientos de datos relacionados con la salud y de datos genéticos que estén regulados en las siguientes leyes y sus disposiciones de desarrollo:

(...)

a) La Ley 14/1986, de 25 de abril, general de sanidad.

b) La Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de Prevención de Riesgos Laborales.

c) La Ley 41/2002, de 14 de noviembre, básica reguladora de la autonomía del paciente y de derechos y obligaciones en materia de información y documentación clínica.

(...)

g) La Ley 33/2011, de 4 de octubre, general de salud pública.”

Escau analitzar, en primer terme, si existeix una base jurídica, de les establertes a l'LOPDGDD, que habiliti aquest tractament per part dels Serveis de Prevenció de Riscos Laborals.

III

En l'àmbit laboral els aspectes relacionats amb la salut dels treballadors estan regulats al nostre ordenament jurídic fonamentalment, a més de a la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (LPRL), a la Llei 33/2011, de 4 de octubre, General de Salut Pública (LGSP), i a Catalunya, a la Llei 18/2009, del 22 d'octubre de salut pública (LSP) (articles 48 i 49).

L'article 33 de l'LGSP pel que fa a l'actuació sanitària en l'àmbit de la salut laboral, estableix:

“1. La actuación sanitaria en el ámbito de la salud laboral se desarrollará de forma coordinada con los empresarios y los representantes de los trabajadores y comprenderá los siguientes aspectos:

a) Promoción, con carácter general, de la salud integral de los trabajadores.

b) Vigilancia de la salud de los trabajadores, individual y colectivamente, para detectar precozmente los efectos de los riesgos para la salud a los que están expuestas.

c) Desarrollo y actuación en los aspectos sanitarios de la prevención de los riesgos laborales.

d) Promoción de la información, formación, consulta y participación de los profesionales sanitarios, de los trabajadores y sus representantes legales y de los empresarios en los planes, programas y actuaciones sanitarias en el campo de la salud laboral.

2. La autoridad sanitaria, de forma coordinada con la autoridad laboral, llevará a cabo las siguientes actuaciones además de las ya establecidas normativamente:

a) Desarrollar un sistema de información sanitaria en salud laboral que, integrado en el sistema de información de salud pública, dé soporte a la vigilancia de los riesgos sobre la salud relacionados con el trabajo.

b) Establecer un sistema de indicadores para el seguimiento del impacto sobre la salud de las políticas relacionadas con el trabajo.

c) Impulsar una vigilancia de la salud de los trabajadores, a través de la elaboración de protocolos y guías de vigilancia sanitaria específica en atención a los riesgos a los que estén expuestos.

d) Desarrollar programas de vigilancia de la salud post-ocupacional.

e) Autorizar, evaluar, controlar y asesorar la actividad sanitaria de los servicios de prevención de riesgos laborales.

f) Establecer mecanismos para la integración en los sistemas de información públicos del Sistema Nacional de Salud de la información generada por las actividades sanitarias desarrolladas por los servicios de prevención de riesgos laborales y por las mutuas de accidentes de trabajo y enfermedades profesionales de la Seguridad Social en relación con la salud de los trabajadores.

g) *Fomentar la promoción de la salud en el lugar de trabajo, a través del fomento y desarrollo de entornos y hábitos de vida saludables.*

h) Establecer mecanismos de coordinación en caso de pandemias u otras crisis sanitarias, en especial para el desarrollo de acciones preventivas y de vacunación.

i) *Cualesquiera otras que promuevan la mejora en la vigilancia, promoción y protección de la salud de los trabajadores y la prevención de los problemas de salud derivados del trabajo.*

j) *Promover la formación en salud laboral de los profesionales sanitarios de los sistemas sanitarios públicos.*

Pel que fa a la legislació de riscos laborals, la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (LPRL) estableix que *“los trabajadores tienen derecho a una protección eficaz en materia de seguridad y salud en el trabajo”*, reconeixement que, al seu torn, comporta *“la existencia de un correlativo **deber del empresario de protección de los trabajadores frente a los riesgos laborales**”* (article 14.1).

En compliment d'aquest deure de protecció, l'LPRL preveu que *“el empresario deberá **garantizar la seguridad y la salud de los trabajadores a su servicio en todos los aspectos relacionados con el trabajo. A estos efectos, en el marco de sus responsabilidades, el empresario realizará la prevención de los riesgos laborales mediante la integración de la actividad preventiva en la empresa y la adopción de cuantas medidas sean necesarias para la protección de la seguridad y la salud de los trabajadores, con las especialidades que se recogen en los artículos siguientes en materia de plan de prevención de riesgos laborales, evaluación de riesgos, información, consulta y participación y formación de los trabajadores, actuación en casos de emergencia y de riesgo grave e inminente, vigilancia de la salud, y mediante la constitución de una organización y de los medios necesarios en los términos establecidos en el capítulo IV de esta ley**”* (article 14.2).

Correspon als serveis de prevenció, d'acord amb l'article 31 de l'LPRL dur a terme *“las actividades preventivas a fin de garantizar la adecuada protección de la seguridad y la salud de los trabajadores, asesorando y asistiendo para ello al empresario, a los trabajadores y a sus representantes y a los órganos de representación especializados”* (apartat 2).

En aquest sentit l'apartat tercer d'aquest article 31 estableix que els serveis de prevenció han d'estar en condicions de proporcionar a l'empresa l'assessorament i el suport que requereixi en funció dels tipus de risc que hi hagi, en relació amb:

“a) El diseño, implantación y aplicación de un plan de prevención de riesgos laborales que permita la integración de la prevención en la empresa.

b) La evaluación de los factores de riesgo que puedan afectar a la seguridad y la salud de los trabajadores en los términos previstos en el artículo 16 de esta Ley.

c) La planificación de la actividad preventiva y la determinación de las prioridades en la adopción de las medidas preventivas y la vigilancia de su eficacia.

d) La información y formación de los trabajadores, en los términos previstos en los artículos 18 y 19 de esta Ley.

e) La prestación de los primeros auxilios y planes de emergencia.

f) La vigilancia de la salud de los trabajadores en relación con los riesgos derivados del trabajo.”

Aquests preceptes habiliten l'empresa a través del servei de prevenció per fer el seguiment i l'avaluació dels factors de risc i per adoptar les mesures adients en funció dels riscos inherents als diferents llocs de treball.

A més, d'acord amb el que estableixen l'article 10 de l'LPRL, i l'article 21 de l'LGS, el servei de prevenció ha de col·laborar amb els serveis d'atenció primària de salut i d'assistència sanitària especialitzada per al diagnòstic, el tractament i la rehabilitació de malalties relacionades amb el treball, i amb les administracions sanitàries competents en l'activitat de salut laboral que es planifiqui.

Respecte d'aquestes actuacions en el marc actual de pandèmia les autoritats sanitàries han aprovat, a nivell de Catalunya la *“Guia d'actuació i col·laboració dels serveis de prevenció de riscos laborals per fer front a la pandèmia de COVID-19”*, mentre que el Ministeri de Sanitat ha aprovat el document *“Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al Sars-cov-2”*, de 16 de juliol de 2021, que conté previsions específiques pel que fa al personal que presta serveis en centres sanitaris i socio-sanitaris i que recull la col·laboració dels centres de treball amb les autoritats sanitàries en la gestió del risc i el control de l'expansió de la pandèmia, així com la reincorporació dels treballadors vacunats.

Cal tenir en consideració que en el cas del personal que presta serveis en centres sanitaris o socio-sanitaris, tant el Reial Decret-Llei 28/2020, de 22 de setembre, de treball a distància (disposició addicional quarta) com el Reial Decret-Llei 3/2021, de 2 de febrer, pel qual s'adopten mesures per a la reducció de la bretxa de gènere i altres mesures en els àmbits de la Seguretat Social i econòmic (article 6), han previst que en el cas de les malalties patides per aquest personal com a conseqüència del contagi del virus SARS-CoV2, la contingència determinant d'aquests processos d'incapacitat és considera accident de treball i, en els supòsits que preveu, tindran les mateixes prestacions que el sistema de la Seguretat Social atorga a les persones afectades per una malaltia professional.

Aplicat al cas que ens ocupa, això comporta reconèixer que l'empresa pot adoptar les mesures que consideri adequades per protegir i preservar la salut dels seus treballadors davant l'actual situació d'emergència sanitària per la Covid19, inclosa la promoció de la vacunació del seu personal.

En l'àmbit sanitari (metges, infermers i tècnics de laboratori) el Reial Decret 664/1997, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics, que d'acord amb el seu article 1 es dicta en el marc de l'LPRL, estableix en el seu l'article 8.3 que ***“cuando exista riesgo por exposición a agentes biológicos para los que haya vacunas eficaces, éstas deberán ponerse a disposición de los trabajadores, informándoles de las ventajas e inconvenientes de la vacunación.”*** En aquests casos l'empresa té el deure d'oferir el tractament, en aquest cas la vacunació, tot i que el treballador és qui decideix si es sotmet al tractament o no.

En aquest context la informació sobre els treballadors vacunats, ja sigui si la vacunació es porta a terme pels mateixos serveis de prevenció de riscos laborals, com pels mecanismes de

vacunació establerts per les autoritats sanitàries, és una informació necessària per als Serveis de Prevenció de Riscos Laborals de les empreses per al desenvolupament de les funcions que legalment tenen encomanades. Així, es podria concloure que existeix una base legítima en les disposicions analitzades per al tractament d'aquestes dades de salut dels treballadors en la mesura que són necessàries per al compliment de les obligacions de l'empresari en matèria de seguretat i salut en el treball en relació amb els articles 6.1.c) i 9.2.h) de l'RGPD.

En el cas que ens ocupa, per tant, el tractament de la informació sobre els professionals sanitaris vacunats de l'entitat per part del seu Servei de Prevenció de Riscos Laborals tindria base legítima en les disposicions esmentades en matèria de sanitat i seguretat i salut en el treball en relació amb els 6.1.c) i 9.2.h) de l'RGPD.

IV

Determinada la licitud del tractament, en la consulta es planteja si l'SPRL1 és necessari un acord d'acceptació de la tramesa d'aquesta informació per part del SPRL2.

Cal tenir en consideració que el responsable del tractament, d'acord amb l'article 4.7 del RGPD, és *"la persona física o jurídica, autoridad pública, Servicio u otro organismo que, solo o junto con otros, determine los fines y medios del tratamiento (...)"*, mentre que l'encarregat del tractament, d'acord amb l'article 4.8 RGPD és *"la persona física o jurídica, autoridad pública, Servicio u otro organismo que trate datos personales por cuenta del responsable del tratamiento"*.

Tal i com ha posat de manifest aquesta Autoritat, en la ["Guia sobre l'encarregat del tractament en el RGPD"](#) per facilitar la distinció entre el responsable i l'encarregat hem de tenir en compte que correspon al responsable decidir sobre la finalitats i els usos de la informació mentre que l'encarregat del tractament ha de complir les instruccions de qui li encomana un determinat servei, en relació a les dades personals a les quals té accés com a conseqüència de la prestació d'aquest servei.

En el cas que ens ocupa la vacunació dels professional de l'entitat l'ha dut a terme un servei de prevenció extern (l'SPRL2) que sembla que actuaria per compte de l'SPRL1. Això pot comportar, d'entrada, que l'entitat li faciliti a l'SPRL2, entre d'altra informació, la relació del personal susceptible de vacunació.

Des del punt de vista de la normativa de protecció de dades i en la mesura que l'SPRL2 actuï per compte de l'entitat, aquesta seria la responsable del tractament de les dades del seu personal, mentre que la segona entitat, a través del seu Servei de Prevenció actuaria com a encarregat del tractament de les dades dels professionals de la primera que accedeixen a la vacunació.

I en el marc d'aquest encàrrec no plantejaria problemes, des del punt de vista del dret a la protecció de dades, que el Servei de Prevenció que efectua la vacunació, comuniqui el resultat al Servei de Prevenció de la primera entitat, identificant el personal a qui s'ha administrat la vacuna.

En qualsevol cas, d'acord amb l'article 28 de l'RGPD el tractament per part de l'encarregat s'ha de regir per un contracte, acord o un acte jurídic que vinculi a l'encarregat respecte del responsable del tractament i estableixi l'objecte, la durada, la naturalesa i la finalitat del

tractament, la tipologia de dades personals i les categories d'interessats, i les obligacions i drets del responsable a que es refereix l'article 28.3.

La formalització de l'encàrrec del tractament de les dades personals entre ambdues institucions és necessària, doncs, per tal que SPRL2 pugui accedir a les dades dels professionals de la primera entitat que són susceptibles de vacunació i, per als tractaments successius d'aquestes dades, entre els quals mantenir informat l'SPRL1 sobre l'estat de vacunació d'aquests professionals.

Conclusions

Des del punt de vista de la normativa de protecció de dades, si l'SPRLSP efectua la vacunació del personal professional de la Fundació per compte d'aquesta, el tractament de les dades personals dels professionals, inclòs l'estat de vacunació, requereix la formalització d'un encàrrec del tractament entre ambdues institucions en els termes de l'article 28.3 de l'RGPD.

Barcelona, 2 d'agost de 2021